

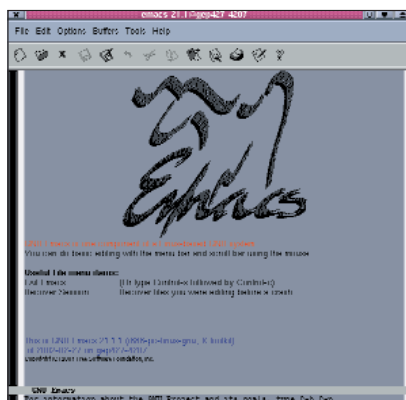
Programvadászat

AbiWord-0.99.2

Mellékelt korongunk megszokott vendége az AbiWord, mely ezúttal már a 0.99.2-es változat. A fejlesztők terveit szerint ez az utolsó, főként hibajavításokat tartalmazó változat az üzembiztos 1.0-s megjelenése előtt. Az előre elkészített rpm-csomagokból telepíthető, korongunk továbbá a forrás-csomagot is tartalmazza, amelynek segítségével bárki testreszabottan lefordíthatja a saját rendszerére.

Emacs

A program eredetileg szerkesztőprogram, de ha szeretnénk, a megfelelő bővítményekkel akár hírcsoportolvasó, levelezőprogram, FTP-ügyfél és webböngésző is lehet belőle. A 2.1-es változat újdonságai közé tartozik a beépített MIME-támogatás, a képmegjelenítési lehetőség és a wav-fájlok lejátszása. A kezelőfelület is megváltozott, ezentúl

eszköztárakkal és gyorstípekkel is találkozhatunk benne. A betűkezelése szintén javult, már nem csak az állandó szélességű betűket támogatja. Forráskódból telepíthető, amely a CD-mellékleten is megtalálható.

Böngészők

Több közel azonos erőforrásigényű, de különböző tudású böngésző is felkerült a korongunkra, így mindenki találhat kedvére való. Fontos megemlítenem, hogy ezek a programok még nem üzembiztosak. Kipróbálásukat mindenképpen csak a kísérletező kedvű felhasználóknak ajánlom! Mindegyik a Netscape forráskódja alapján készült, és a Mozilla Gecko-motorját használja.

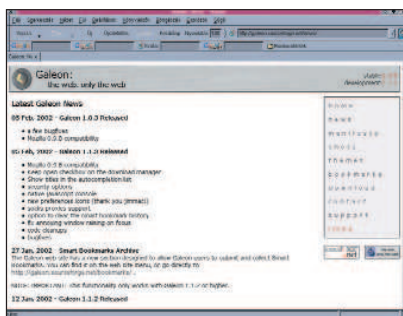

Mozilla 0.9.9

CD-mellékletünkre felkerült a Mozilla 0.9.9 Milestone. Az új kiadásban csiszoltak az Address Book használhatóságán, és a nyomtatási kép beállítási lehetőségét is módosították. A fájlletöltés hibáját szintén kijavították, az előzőekben ugyanis a mentendő fájl nevének az eredeti név helyett a gyorsárban tárolt szövegrészt ajánlotta fel. A 0.9.7 változattal ellentétben ismét adott a lehetőség a dinamikus témaváltásra.

Gaelon 1.0.3

A böngészők sorából fejlesztése jelenlegi szakaszában a Gaelon 1.0.3 a legígéretesebb, amelyet rengeteg kényelmi szolgáltatással láttak el. A *Bookmarklet*ek segítségével beállíthatjuk az oldalak

önműködő görgetését és ennek sebességét, a HTML-oldalak színén is változtathatunk, a lapot kétszerezhetjük, valamint a weboldalon belül könyvjelzőket helyezhetünk el. A könyvjelzőkezelés újdonsága a parancsra történő, tetszőleges számú oldalakra tartozó *favicon.ico* letöltése. Kedvencünket a CD-mellékletünkön szereplő rpm- és tar.gz-csomagok segítségével telepíthetjük, és a *Themes* könyvtárban található eszköztármakkal új felülettel láthatjuk el.

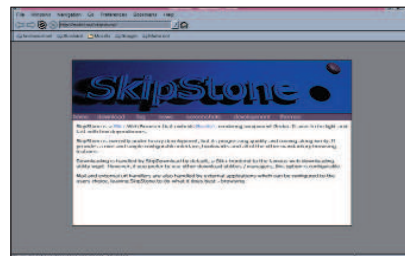
Beonex 0.7

A Beonex 0.7 is Mozilla-alapú böngésző. Tartalmaz egy webböngészőt, egy levél- és hírcsoportolvasót és egy weboldal-szerkesztőt. Kezeli a HTML 4-, a DOM level1-, a CSS1-, az XML- és a JavaScript 1.5-ös szabványokat. Ezenkívül a levelezőprogram a POP3- és az IMAP-típusú kiszolgálókat is képes elérni. Előre csomagolt tar.bz2 csomagok segítségével telepíthető.

A SkipStone 0.79

SkipStone 0.79 egy újabb Mozilla-alapú böngésző, mely próbaállapota ellenére meglepően üzembiztos. Mind a felülete, mind a kezelése egyszerű. Működésének alapfeltétele a Mozilla jelenléte.

Megjelent az Opera 6.0 első próbaváltozata Linuxra

Ennek a rendkívül népszerű böngészőnek az 5-ös, linuxos változatát eddig egymillió alkalommal töltötték le. Az Opera tovább gyorsult, a sebesség növelése érdekében a tudását több, a Linux követelményeinek megfelelő tulajdonsággal bővítették. A program bétaállapota ellenére meglepően megbízható. A bővítmények támogatása sokat javult, így a legtöbb Netscape-bővítmény is működik, például a Macromedia Flash, a Plugger, a Real Player, az Acrobat Reader, a TCL 2.0, a Codeweaver Crossover (Apple Quicktime) és a Java. Ez a változat már támogatja a unicode-os ázsiai és kelet-európai karaktereket is. Megújult a *Personal Bar*, melyben könyvjelzőinket ezentúl nemcsak szerkeszthetjük, hanem kereshetünk is közöttük. Másik újdonsága a *Hotclick* szolgáltatás, amelynek segítségével – ha egy szövegrészre duplán kattintunk – bármely szó rögtön kijelölhető, három kattintás esetén a mondat, négyenél pedig az egész bekezdés. A kijelölt szövegrészlettel egy időben felbukkanó üszömenüből a *Szöveg másol-*

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

lása, a Szöveg keresése kereső (például Google, AltaVista), illetve a *Fordítás* közül választhatunk.

A programot a CD-mellékleten szereplő előre csomagolt rpm, deb és tar.bz2 csomagok segítségével telepíthetjük.

PHP4.1.2

A PHP önállóan is használható programozási nyelv, amely nagyméretű adatbázisok működtetésére is képes. A hivatalosan Hypertext Preprocessor névre keresztelt nyelv a kiszolgálóoldali programozás nyelve lett. A kiszolgáló és az ügyfél közti parancsok többnyire a HTML-kódba illetve helyben használják, a kiszolgálón pedig a PHP-értelmező segítségével kerülnek feldolgozásra – eközben a HTML-elemek változatlanok maradnak.

A PHP teljesen felületfüggetlen, azaz Linuxon, Unix-rendszereken, Windows operációs rendszeren és Macintosh-gépeken egyaránt fut. Kiemelkedő tulajdonsága, hogy a legtöbb adatbázis a PHP-hez közvetlenül csatlakoztatható. Számos Linux-változatban megtalálható például rpm formátumban. Ilyenkor nincs más teendőnk, mint a megfelelő csomagok telepítése akár terjesztésünk saját csomagkezelőjével.

Ha más feladatok ellátására is szükségünk van, például kiszolgálóként szeretnénk működtetni vagy más adatbázist kívánunk támogatni, akkor a PHP-t, illetve a kiszolgálót magunknak kell fordítani. A CD-mellékleten található *php-4.1.1.tar.gz* csomagot a `tar -xvzf php-4.1.1.tar.gz` paranccsal csomagoljuk ki a megfelelő könyvtárba.

Ezután a következő utasítás segítségével lépünk be a *php* könyvtárba:

```
cd ./php-4.1.1
```

Ebben a könyvtárban található a configure program, melynek a megfelelő kapcsolókkal megadhatjuk, hogy a PHP-ba milyen szolgáltatások épüljenek be. A `./configure --help` paranccsal a megfelelő kapcsolókat magunk is lekérhetjük, vagy a jobb áttekinthetőség kedvéért a `./configure --help > opciok.txt` segítségével fájlba irányíthatjuk át.

Configure kapcsolók

A legfontosabbak a következők: *adatbázisokhoz*

- `--with-adabas` az Adabas-támogatás beépítésére szolgál
- `--enable-filepro` a FilePro-támogatás beépítésére szolgál, ez azonban csak olvasásra képes

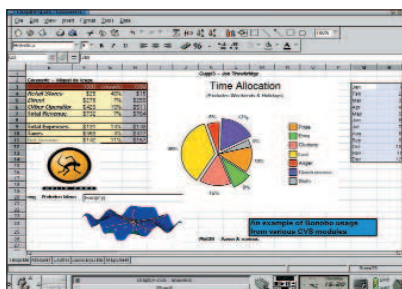
- `--with-ldap` az LDAP-támogatás
- `--with-mysql` a MySQL-támogatás
- `--with-oracle` az Oracle-támogatás
- `--with-pgsql` a PostgreSQL-támogatás beépítésére szolgál.

Ha az adatbázisrendszer nem az alapbeállítású könyvtárban található, a pontos elérési út megadható:

```
-- with -adabas=/elörøsi/et/Amennyiben a configure rendben lefutott, a make programot azonnal indíthatjuk. Ehhez azonban rendszerünknek tartalmaznia kell egy C fordítót. Legvégül a make install parancsot kell kiadnunk, ennek végzetével a telepítést befejeztük.
```

Gnumeric 1.0.4

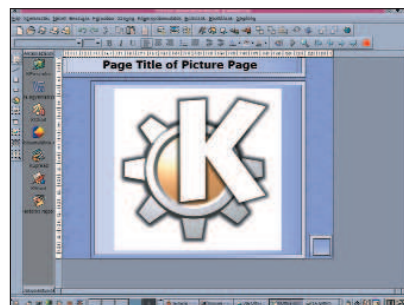
A Gnumeric könnyen használható, nem túl nagy méretű táblázatkezelő program. Nem igényel erőművet, a korosabb gépeken is jó sebességgel futtatható.

Az alkalmazás a Gnome Projekt része. Az Excel, Applix, Sylk, XBase és az Oleo állományokat tudja beolvasni. Érdekessége, hogy az Excelben megismert függvények mellé külső függvényeket mi magunk is megadhatunk a Gimpben megismert bővítményes rendszer segítségével, három különböző nyelven: Pythonban, Guile-ben és Perlben. Az Excel, az XML, a HTML, a LaTeX, a Troff, a PDF, az EPS, a DVI és a CSV fájlformátumaiban képes menteni. Mellékletünkön előre csomagolt rpm és tar.gz formában található meg.

KOffice 1.1.1

A KOffice összetett, minden igényt kielégítő irodai csomag szövegszerkesztővel, egyenletszerkesztővel, bemutatókészítővel, táblázatkezelővel, folyamatábra-rajzolóval, valamint vektoros rajzolóprogrammal. A Linux-rendszereken futó irodai csomag minden összetevője nyílt forrású és már 29 nyelvre lefordították. A menük teljes mértékben magyarítottak, tartalmazza az ispell helyesírás-ellenőrző rendszert, de a magyar nyelvű ispell-csomagokat nekünk kell telepítenünk.

nünk. Korongunkra a magyar nyelvű ispell helyesírás-ellenőrző rendszerrel együtt került fel rpm és tar.gz formában.

SuSE 7.3 frissítés

A 31. CD Frissítések könyvtárban található a SuSE 7.3 kiadásához eddig megjelent összes frissítés első része. A biztonsági hibajavításokat és a programok új változatra történő frissítését is tartalmazza.

Rendszermag

Korongunkon ezúttal a rendszermagok több sorozatának tagjait adjuk közre. A 2.0 sorozat legújabb tagja a 2.0.39-es változata. A 2.2-es üzembiztos sorozat fejlesztésének és karbantartásának eredményeként jelent meg a 2.2.20-as rendszermag. Kis hibával megjelent a 2.4 sorozat legújabb tagja, a 2.4.18-as. A hiba az x86-os kiépítést használókat nem érinti, a más rendszeren dolgozóknak ajánlott az utólagos hibajavító csomag telepítése. A 2.5-ös fejlesztői sorozat immár a 2.5.5-ös változatnál tart. Használatát csak a hozzáértőknek ajánlom.

MPlayer 0.6.0

A program Linuxon működő magyar fejlesztésű videolejátszó, amely sok más Unixon és akár nem x86-os processzoron is fut. Használható parancssorból és grafikus felülettel is. A legtöbb ismert fájltypus lejátszására képes. Az MPEG, a VOB, az AVI, a VIVO, az ASF/WMV, a QT/MOV, a FLI, a NuppelVideo, a yuv4mpeg, a FILM, a RoQ, és némely RealMedia-fájlt egyaránt ismeri. Futtatásához nem árt, ha rendelkezünk 2.4-es rendszermaggal és a legfrissebb X-felülettel. CD-mellékletünkön a program forrás formájában található meg, így mindenkinek magának kell fordítania. Még a telepítés előtt ajánlatos elolvasni a leírást, amely a sikeres fordításhoz szükséges tudnivalókat tartalmazza.

Dankaházi István

(danka@linuxvilag.hu) A Linuxvilág munkatársa. Szabadidejében szívesen úszik és kerékpározik.